

1

Nofutur

MAX, MINT MINDEN SZOMBATON, kiruccant a clignancourt-i bolhapiacra; a Montmartre-tól északra indulva, gyalog jutott oda. Végigkotorászta a kereskedő holmiját, akinél Léa becserélte az előző héten Perrette-től kapott, foltos Nike cipőt, majd átment a trópusi áruk hatalmas csarnokába, és éppen nagy halom szedett-vedett cucc között turkált, amikor a helyiség végében megpillantott két tagbaszakadt, igencsak feldúlt férfit. Úgy vélte, veszekednek. Ez nem tartozott rá. Ekkor vette észre a papagájt; a két fickó megpróbálta elkapni.

Ez most már rá is tartozott.

A papagáj csőrével hevesen csapkodva védekezett. A két fickó közül az alacsonyabbik megragadta a szárnya hegyét. A papagáj villámsebessen megfordult, és véresre csípte az ujját. Max látta, hogy a fickó szája fájdalmas kiáltásra nyílik. A másik pasas, a nagyobbik, dühében szörnyű ütést mért a papagáj fejére. Max közelebb lépett, szinte hallotta, amint a kába papagáj rikácsol:

„Gyilkos... Gyilkos...” Az egyik fickó előkapott egy csörgyűrűt. Befogni egy papagáj csőrét! Max rohanni kezdett.

Ugyanekkor a Ravignan utcában Perrette, aki az erős motorolajbűz miatt visszafojtotta a lélegzetét, belépett a garázsszobába. Széthúzta a baldachinos ágy kárpitját, és egy levelet nyújtott át Ruche úrnak. A borítékon krumpli nagyságú bélyeg díszelgett. Brazil postabélyeg! Perrette észrevette, hogy a levelet több héttel korábban adták fel. A pecsét szerint Manausban. Ruche úr senkit sem ismert Brazíliában, még kevésbé Manausban.

Pierre Ruche úrnak
1001 lap
Párizs XVIII., Ravignan utca
FRANCIAORSZÁG

A levelet valóban neki címezték. Csakhogy a házszám hiányzott, és a címzést furán írták: „Ezeregy” helyett „1001”.

Manaus, 1992. augusztus
Kedves πR!

Abból, ahogyan a nevedet írom, kitalálhatod, ki vagyok. Félre ne nyelj, én vagyok, Elgar, öreg cimborád, akit nem láttál... fél évszázada, bizony-bizony, kiszámoltam. A szökésünk után váltunk el, emlékszel rá, 1941-ben történt. Te részt akartál venni egy olyan háborúban, mondtad nekem, ami addig személyesen nem érintett. Én el akartam hagyni Európát, hogy a magam részéről véget vessek a háborúnak, amely szerintem már akkor is túllontúl sok ideig tartott. Meg is tettem. Miután elváltunk, elhajóztam Amazóniába, ott élek azóta is. Manaus városának környékén lakom. Biztosan hallottál már róla, ez a gumiipar egykori fővárosa.

Miért írok neked ennyi év után? Hogy tudassam veled, nemsokára kapsz egy rakomány könyvet. Miért éppen te? Mert mi voltunk a világon a legjobb barátok, és mert te vagy az egyetlen könyvkereskedő ismerősöm. El fogom küldeni neked a könyvtáramat. Valamennyi könyvemet: több száz kilónyi matematikai művet.

Közöttük van ennek az irodalomnak minden kincse. Bizonyára meglep, hogy a matematikával kapcsolatban szóba hozom az irodalmat. Biztosíthatlak afelől, hogy ezekben a művekben olyan történetek rejtőznek, amelyek legnagyobb regényíróink munkáival is felérnek. Történetek olyan matematikusokról, hogy csak ötletszerűen soroljam, mint például a perzsa Omar Hajjám vagy at-Túszí, az itáliai Niccolò Fontana Tartaglia, a francia Pierre Fermat, a svájci Leonhard Euler. És még ki mindenki! Történetek matematikusokról, és történetek a matematikáról! Nem kell ugyanúgy vélekedned erről, ahogyan nekem. Ebből a szempontból abba a megszámlálhatatlan sokaságba tartozhatsz, akik ebben a tudományban mást sem látnak, mint egy nagy rakás, szomorú unalomba fúló tény. Ha egy napon mégis arra jutnál, hogy fellapozod e kötetek valamelyikét, öreg barátom, a kedvemért tedd fel magadnak a kérdést: „Milyen történetről mesélnék nekem ezek az oldalak?” Meggyőződésem, hogy ezt a homályos és sivár matematikát akkor egészen más fényben fogod látni, ami még téged, a legszebb regények telhetetlen olvasóját is kielégít majd. Erről ennyit.

A ládákban, amelyeket hamarosan átveszel, megtalálható mindaz, ami szerintem minden idők matematikai műveinek színe-java. Minden ott van.

Biztos lehetsz benne, hogy ez a matematikai munkák valaha összegyűjtött, legteljesebb magángyűjteménye. Hogyan voltam képes összehozni? Ha majd a saját szemeddel látod, te, a tapasztalt könyvkereskedő könnyen elképzellheted, mindez mennyibe került nekem. Időben, fáradságban. És pénzben, természetesen! Vagyonokba! Majd meglátod magad is, vannak köztük eredeti művek, egyikiük-másikuk ötszáz éves. Ezeket úgy tudtam megszerezni, hogy évekig... vadásztam rájuk, igen, ez a helyes kifejezés. Hogyan juthattam hozzájuk? Meg fogod érteni, ha erről a témáról inkább szemérmesen hallgatok. Nem mindig választottam a legegyszerűbb utat és a legbecsületesebb eszközöket, de tudnod kell, hogy egyik kötethez sem tapad vér. Talán csak néhány csepp alkohol itt-ott, meg gyanús kompromisszumok.

Ezek a könyvek, amelyeket egyesével válogattam és évtizedekig gyűjtöttem, megnyíltak nekem, és csupán nekem! Esténként kiválasztottam azokat, amelyekkel egy hosszú, átvirrasztott éjszakát töltök majd. Kéjes,

perzselő, párás egyenlítői éjszakák! Érték annyit, hidd el, mint a régi Sorbonne környéki szállókban eltöltött, tüzes éjszakáink. De elkalandoztam.

Még valami. Ha nem változtál meg, akkor, ami ezt a könyvtárat illeti, úgy sejtem, hogy 1) tudván, mennyire nem érdekel a pénz, nem fogod eladni, 2) tudván, milyen kevésbé érdekel a matematika, ezek közül egyetlen kötetet sem fogsz elolvasni, így nem teszel bennük több kárt, mint amennyi eddig érte a könyveket.

*Öllem,
régi cimborád, Elgar*

Az utolsó mondat vitathatatlanul felhívás volt keringőre. Elgar Grosrouvre mit sem változott. Ruche úr megfogadta, hogy most az egyszer meghiúsítja barátja faramuci terveit. Letette a nagyesküt, ha megkapja ezeket a könyveket, el fogja olvasni mindet, és eladja.

Grosrouvre pontosan ezt várta! Jól tudta, hogy Ruche csupán egy módon hajthatja végre kétfenekű tervét: előbb el kell olvasnia a műveket, csak utána adhatja el. És tisztában volt azzal is, hogy ha Ruche elolvassa, soha nem lesz képes eladni a könyveket.

Amazónia? Vajon mit keresett ott? És miért éppen abban a városban, Manausban? Ruche úr gondolataiba merülve észre sem vette a második oldal hátlapjára firkált két jegyzetet.

Ui. 1. A szép kartondobozok, amelyeket nagy gonddal szerettem volna összekészíteni, tönkrementek. Kénytelen voltam pánikszerű gyorsasággal nagy ládába dobálni a műveket úgy, ahogy jöttek. Rád vár, kedves πR , hogy újra rendezd és sorba rakd a könyveket a saját ízlésed szerint. De ez már nem az én dolgom.

Ui. 2. Talán meglátogatlak. Tekintettel élemedett korunkra, ez csak rövid időn belül lehetséges. Megismersz majd? Teljesen megőszültem, a homlokom elkékült a nedvességtől, a lábam vörös a forróságtól. Itt, az amazóniai őserdők közepén, ahonnan írok neked, azt hiszem, vén boszorkánymester lett belőlem.

A Ravignan utca meredek. Széles és kurta. Az egyik végén ott van az Émile-Goudeau tér egy szökőkúttal meg két paddal és a Bateau-Lavoir, a Montmartre hajdani festőinek műterme. Egy ferde tér! A másik vége a des Abesses és a d'Orchampt utca keresztesződésébe torkollik.

Az emelkedő közepén szilárdan megkapaszkodva áll az *Ezeregy Lap*, Ruche úr könyvesboltja.

A Montmartre apró boltjaihoz képest tágas üzletnek tekinthető. Pierre Ruche így akarta.

A szűkös polcsorokra összezsúfolt könyvek azok közé a dolgok közé számítottak, amelyektől dühbe gurult. De azt sem tűrte, ha magányosan árválkodtak egy polcon. Ugyanolyanok, mint az emberek, mondogatta, magányosan nem bírnak meglenni, összezsúfolva nem viselik el egymást. Sem a hatórai metrón, sem a Concorde téren, augusztus 15-én délben.

Hagyni kell lélegezni a könyveket, ez volt az egyik elve, amellyel beoltotta Perrette Liard-t, a törékeny asszonyt, aki mellette dolgozott. Perrette hasznát is vette, főként, amikor Ruche úr rettenetes balesete után a nyakába szakadt a könyvesbolt minden terhe. Az asszony kora hajnaltól késő estig tartotta a frontot: vevők, szállítók, megrendelések, eladás, rendrakás, könyvelés, visszáru. Mindent ő csinált, és jól csinálta.

Max összecsapkedett orral, lehorzsolts füllel, elkékvült arccal, gyászos állapotú nadrágban lökte be az étkező-nappali ajtaját. Már tizenegy évesen vérbeli zsidó volt. Bolhapiaci kirándulásairól mindig valami szokatlan és értékes holmival került elő. Kincse ezúttal tollas volt és büzlött.

Egy meglehetősen rossz bőrben lévő papagáj kapaszkodott a sértetlen kezén. Max egy szék támlájára ültette a madarat, közel az alacsony asztalhoz, ahol Jonathan és Léa, a testvérei éppen befejezték a reggelijüket. Egy pillantást vetettek a papagájra.

Vagy negyven centi magas volt, imbolygott sötét lábain. Zöld tolla koszos volt: a por alatt felsejlett az evezőtollak végének élénk-

vöröse. A homloka meghökkentően kék. A kék folt közepén mocskos seb. A madár alig bírta nyitva tartani a szemét. Két mélyfekete szivárványhártya, körülötte sárga karika.

Először is meg kell fürdetni! A madár közönyösen tűrte. Elfogyott egy csomag vatta. Max megtisztogatta a tollait, majd a lábát. Amikor a csőréhez akart érni, majdnem pórul járt. A madár szeme felvillant, de a láng alig pislákkolt. Úgy látszott, mindjárt összeroskad. Mégis összeszedte minden erejét, meglendítette a szárnyát, és felrepült. Ügyetlenül a kandalló kiugró gipszpárkányára ereszkedett, és a fejét hátra, a háttollai közé dugva azonnal elaludt.

Az egyemeletes, beépített padlástérrel megemelt ház mintegy tíz méter hosszan nyúlt el a Ravignan utca hosszában. A homlokzat felől nézve a könyvesboltot és a garázst egy udvarra néző folyosó választotta el egymástól. Az udvar közepén öreg babérfa; a végéből két műterem nyílt egymás mellett.

A könyvesbolt és garázs fölött a lakás foglalta el az egész szintet. Kis amerikai konyha, egybenyitva az étkező-nappalival, amelynek egyik falát a hatalmas kandalló foglalta el. Perrette lakott Ruche úr hajdani szobájában. Max, a kisebbik fia birodalma a kis mosdók és egy hatalmas fürdőszoba közé ékelt, apró szoba volt.

A földszint az utcára nyílt, az emeleti lakás pedig egy kiugró, hosszú, provanszi stílusú erkélyről a belső udvarra nézett. Az udvarról keskeny lépcső vezetett fel. A tér elrendezése némiképpen a mór stílusra hajazott. A nyugati falon díszkút; régi ólomcsapjából szabadon csepegett a víz a keleties formájú medencébe.

A beépített tetőteret két szimmetrikus szoba foglalta el, ezen osztottak az ikrek, Jonathan és Léa. A lépcső tetején lévő, aprócska védcéfulke miatt el kellett kanyarodni, hogy bejussanak a szobákba. A palatetőt egy pár panoráma tetőablak törte át, amelyek nappal át eresztették a fényt, éjjel pedig a nagyvárosok viszonylagos sötétjét.

Amint a tetőtér úrhajósai, Jonathan-és-Léa a szobájukba léptek, mindjárt az ég és a felhők, a hold és a csillagok közé jutottak. Rövi-

den, a két üveglapnak köszönhetően kapcsolatba kerültek a végtelen világgal.

Az udvarban pedig ott volt a „Ruche-lift”! Ruche úr a baleset után készítette, amely miatt mindkét lábára megbénult tíz évvel ezelőtt. Az ötletet a legtöbb párizsi kávéházban fellelhető hordóemelőkötől kölcsönözte. Ezeket általában a bárpult mögé helyezik, csapóajtóval lezárva, és a pincében raktározott üveges rekeszek meg söröshordók felhúzására szolgálnak. A Ravignan utcai udvaron hordók helyett Ruche urat emelte fel a Ruche-lift az udvarról az emeleti erkélyig. Ruche úr rágurította a székét a platóra, rögzítette a kereket, és egy kapcsoló segítségével működésbe hozta az emelőt. Az egészet a platóra erősített, pompás napernyő koronázta meg. Látni kellett volna, amint Ruche úr lassan a levegőbe emelkedik, királyi kényelemben trónolva kerek székében a színpompás napernyő alatt!

Ruche úr a balesete után nekilátott az átrendezkedésnek. Csináltatott magának egy szobát, amely minden szempontból megfelelt neki.

A régi autójának többé nem vette hasznát. Amíg ott parkolt a szeme előtt, folyton a régi szép időkre emlékeztette, amikor még két lábbal a földön, keresztül-kasul bejárta az Île-de-France ösvényeit. Eladta a kocsit. A fölöslegessé vált garázsból alakította ki a szobáját. Így, mivel egy szinten volt az utcával, közvetlenül kigördülhetett kerek székével mindennapos sétájára. Ezt a világon semmiért sem mulasztotta volna el. Ennek a két megoldásnak köszönhetően önállóvá vált, akár függőleges, akár vízszintes helyváltoztatásra volt szüksége.

Néha, ha nagyon meleg volt, motorolaj szaga szállt föl a földről. És vele az emlékek.

A bútor összeválogatásakor megengedett magának egy szeszélyes ötletet: egy baldachinos ágyat. A bíborbársony-kárpitos monstrem csaknem minden szabad helyet elfoglalt a szobában. Ha Ruche úr szóba hozta, úgy emlegette: „királyi fekhely egy földhözragadt koldusnak”.

A baldachintól csupán egy lépés a bakancsig, de Ruche úr ezt csak rettentő nehézségek árán tette meg. A helyiség egyik szögletében sarokbútor állt. A szekrényke dugig volt cipőkkel. Az ajtaján öntapadós cédula:

„A sarukészítést illető tudást sem érti meg az, aki nem tudja, mi is a tudás.”¹

(Platón: *Theaitétosz*)

Jó ideje, hogy Ruche úr már nem várt semmire Ravignan utcai házában; elindult az élet végéig tartó, lassú lejtőn. Az évek lágy szellőjétől simogatva ereszkedett alá az örök megsemmisülés felé. És most itt ez a levél, amelyet még mindig a kezében tartott, miután Perrette csöndesen kiment a garázsszobából, egy levél, amelyet a világ végéről visszatérő kísértet írt, hogy megpróbálja felkavarni a langyos nyugalmat, amelybe Ruche úr burkolózott.

Ma reggel a motorolaj szaga erősebb volt, mint bármikor.

Grosrouvre. Az egyetem első évfolyama óta ismerték egymást. Mindketten a Sorbonne-ra iratkoztak be, Ruche filozófiára, Grosrouvre matematikára. Néhány egyetemi év elteltével úrrá lett rajtuk a közléskényszer. Ruche megszült egy jelentős tanulmányt az ontológiáról, Grosrouvre kiadott egy kiadós jegyzetekkel ellátott füzetecskét a zéróról. A zárt egyetemista világban nem is hívták őket többé másképpen, csak *A lét és a semminek*. Amikor évekkal később Sartre közzétette filozófiai tanulmányát, Ruche úr meg volt győződve arról, hogy tőlük lopta a címet. De erre nem volt semmiféle bizonyíték.

Ruche úr elhelyezkedett a székében, kinyitotta a garázsszoba ajtaját, és gondterhelten elindult környékbeli sétájára. Mit akarhatott tőle Grosrouvre? Talán az volt a szándéka, hogy felrázza az út végén, ne hagyja belesüppedni a fásultságba? Ajándék lenne ez vagy időzített bomba?

¹Kárpáty Csilla fordítása

Sétájáról hazatérve üzent a Trois-Frères utcai asztalosért. Úgy döntött, a két műterem közül az elsőbe polcsorokat épített Grosrouvre könyveinek elhelyezésére. Ha valaha is megérkeznek... Hiszen, mégiscsak volt oka kételkedni, Grosrouvre semmiféle magyarázatot nem fűzött a küldeményhez. Mégis, ha valamit elhatározott, azt meg is tette – már ha azóta nem változott meg. Nagyon is lehetséges, hogy ezek a könyvek váratlanul, egyik napról a másikra beesnek hozzá, ráadásul *több száz kiló!* És ha mégsem, itt a jó alkalom arra, hogy kiürítsék a műtermet, s benne a bolt könyveit raktározhatják.

– Itt macskahúgszag van! – vetette oda Perrette nagyon morcosan.

Szokás szerint nesztelenül érkezett. Könnyed mozgású, hajlékony alak, úgy járt-kelt, mintha légpárnán közlekedne. Érezni lehetett, hogy nem bírja elviselni a gátlásos mozdulatokat. Most jött a fodrásztól, haja a szokásosnál is rövidebb, göndör, koromfekete, arcán alig észrevehető smink. Szép volt. De ez szemlátomást mit sem érdekelt.

– Egy papagájnak, bármilyen undorító, nem lehet macskahúgszaga – helyesbített Jonathan.

– Legfeljebb papagájhúgszaga – szögezte le Léa.

– Egy papagáj?

Perrette kutatóan körülnézett. Megmutatták neki. Fent a magasban, a párkányra roskadva ült.

– Ezt itt azonnal dobjátok ki!

– Alszik, mama – mondta Max neheztelve.

– Várjunk, amíg felébred – javasolta Léa, aki nem ragaszkodott túlságosan ahhoz, hogy megtartsák a madarat.

– Mintha ebben a házban nem lenne elég két iker, egy süket meg egy félig béna! – tört ki Perrette. – Ráadásul még egy papagáj is?

Dühében meg sem hallotta a kerekesszék neszezését. Elsápadt. A szék lecövekelt a kandalló előtt. Perrette végül nagy nehezen kinyögte:

– Bocsásson meg, Ruche úr.

– Ugyan miért, Perrette? Maga csak a tényeket közölte: tárgyilagos leírást adott a ház lakóiról.

Az asszonyt sírás kerülgette. Ruche már előbb észrevette, hogy néhány napja mennyire feszült.

– Jól áll a frizurája – mondta a férfi, ujjával kis köröket rajzolva.

Perrette zavartan nézett rá.

– Mi, a hajam? (Kezét végighúzta a koponyáján.) Ja, igen. Rábeszéltek a dauerra.

Jonathan úgy döntött, beszámol Perrette-nek arról, milyen körülmények között érkezett a papagáj. Amikor lefestette Max hősie viselkedését, az asszony csak akkor fedezte fel fia arcán az árulkodó nyomokat. Miután megvizsgálta, úgy látta, nem marad utánuk heg.

– Mi a véleménye, Ruche úr? – kérdezte.

– Úgy vélem, nem marad sebhelye.

– Nem. A papagájról.

– Úgy vélem, rajta marad egy heg.

– Nem. Megtartjuk, vagy...

– Ó! Ha kidobjuk azok után, amit megtudtunk, az kétségkívül kimerítené a veszélyben lévő papagájnak elmulasztott segítségnyújtást.

Felnevettek.

Kivéve Maxot.

Egy ideje az anyjára meredt. Csöndesen megszólalt:

– Te tényleg képes lennél elküldeni valakit, aki segísre szorul, mama?

Perrette zavarba jött, lehajtotta a fejét. A gondolat, amely több napja kísértette, megint ránehezedett. „El kell mondanom nekik; mire várnék?” – gondolta. Majd:

– Beszél?

– Egy szót sem... amióta itt van – állította Max.

– Nos, akkor kaphat ideiglenes vízumot.

Mindketten a saját tetőablakuk alatt nyújtóztak el az ágyukon. Jonathan-és-Léa a nyitott ajtón keresztül beszélgetett egymással.

– Miért töri magát két „tagbaszakadt” férfi, mint Max mondta, hogy csörgyűrűt húzzon egy papagájra a trópusi áruk csarnokának végében? – kérdezte Jonathan.

– Hát hogy ne hagyják beszélni – felelte Léa.

– Beszélni vagy csípni?

Ketten együtt három méter negyven centi magasak. Jonathan, az idősebb és Léa, a közel két perc harminc másodperccel fiatalabb. Ennek az érkezési – vagy indulási – sorrendnek köszönhetőek közös nevüket: Jonathan-és-Léa, „J-és-L”.

Léa folyvást igyekezett behozni a két perc harminc másodperces késést, ami miatt második lett. Mindig első akart lenni. Általában sikerült is. Ami Jonathant illeti, aki nem is kívánta, hogy ő legyen a pár első tagja, elégedett volt eredendő előnyével. *A sült galamb a szájába repült!*

Jonathan-és-Léa úgy hasonlított egymásra, mint két vízcsepp, vagyis ugyanúgy, mint azok, egyáltalán nem hasonlítottak egymásra. Lehetetlenség egyszerre ennyire hasonlítani és különbözni. „Ugyanolyanok” voltak, de különböző csomagolásban. Csak a szemük volt egyforma. Senki sem lett volna képes megkülönböztetni egymástól a fivért és a nővért. Agyonmosott farmer világoskékjét idéző, hatalmas szemük volt.

Léa rövid hajjal, farmerban, dzsekiben, ujjatlan trikóban, pólóban, edzőcipőben – Nike-ban vagy Doc Martensben – járt. Melle apró és kemény. Arca soha sincs festve, de a haját mindig színezi. Perrette hiába hajtogatta, hogy a festék gyilkolja a haját, ő továbbra is a legszélsőségesebb árnyalatokat hajszolta, hétről hétre változtatva a haja színét. Hajlékony, mint egy inda, kifinomult, mint egy egyenes. Eukleidész róla mondhatta volna, hogy „szélesség nélküli hosszúság”.

Jonathan a hatvanas évek divatja szerinti hosszú, csigás hajat, bő ruhát és a jobb fülében aranykarikát viselt. Soha nem fázott, nem

volt sem kicsi, sem törekeny. Régebben pattanásos volt az arca, de az már elmúlt. Csak egy maradt belőlük az állán, azt dörzsölgette, ha valami nem jól alakult. Ápolt a keze, fenéke semmi, a háta egyenes. Eukleidész róla mondhatta volna, hogy „egysíkú, csupán szélesség és hosszúság”.

És a mélység?

A mélységet a Liard családban Max képviselte. Gömbölyded, a homloka széles, mint egy autópálya, göndör, rezes szőke fürtök búrájától övezve. Ha kicsit élénkebb színűek, vörös lenne. Apró, fekete szeme volt. Két antracitgolyó. Egy homlokráncolás, és szinte nem is látszanak. De hogy ragyogtak! A fiú meglepően izmos volt korához képest. Talán ezért nem nőtt magasabbra, hirdették a Montmartre asztmás Püthiái, ha összefutottak vele a Lepic utca sarkán.

De ez a fura kis alak mégis meghökkentő tekintélyt árasztott, amitől mások néha kényelmetlenül érezték magukat, mert rávilágított a többiek felszínes nyughatatlanságára. A fiú olyan magabiztosságról tanúskodott, amely zavarba hozta a környezetét.

És Eukleidész mit mondott volna róla? Hát... hogy *szilárd test*. Maxnak talán nem volt egyszerre „szélessége, hosszúsága és mélysége”? Tehát szilárd test. Ugyanakkor örülten légies.

Hogy volt képes Max leolvasni a papagáj csőréről, amikor azt rikácsolta: „Gyilkos...”? Nem olvasta le. Mégis megértette.

Max számára a hangok a jéghegyekhez hasonlítottak. Amit hallani lehetett, az csak a látható részük, a szó töltésének nagyobb részét nem lehetett hallani, nem tartozott a hallás hatókörébe. A fiú apránként kifejlesztett egyfajta hetedik érzéket. Egész testével fogadta be a hangokat, és felfogta, ami rejtve maradt a fül előtt. Miután Ruche úr felfedezte ezt a különleges képességét, így nevezte: *Max, Aiólosz² fia*. Észrevette, hogy a fiú megérez minden szelet.

²A négy égtáj szeleinek ura a görög mitológiában. Nevének jelentése magyarul: „gyorsan változó” (*a ford.*).